

Twentse Kruistocht Losser

Auteur: Marycke Naber

Mariakapellen, landkruis, Dinkel, Kloster Bardel, Gerardus Majellapark

Een grensoverschrijdende tocht met veel religieus erfgoed. Na het centrum van het dorp met de oude Martinustoren loopt de route via het bos langs de rivier de Dinkel, een uitzichttoren en een zandverstuiving naar Bardel in Duitsland. Daar tref je een Mariakapel in het bos en de kerk van het Franciscanenklooster.

Weer in Nederland loopt de route langs een Mariakapel en een landkruis naar Overdinkel, met een Mariakapel in de Gerardus Majellakerk en een Christuskapel op het kerkhof. Vervolgens loop je door het Gerardus Majellapark, met een aantal kapellen, en langs een Mariakapel terug naar Losser. Daar zie je nog een Mariakapel, een Calvariekruis op het kerkhof, in de kerk een Mariakapel en aan de zijmuur een levensgroot kruisbeeld.

Dit is een van de twaalf rondwandelingen in mijn wandelgids Twentse Kruistochten, zie het kader onderaan. In die mooi uitgevoerde gids staat uitvoeriger achtergrondinformatie en een interview met Gerard Gervink, de initiatiefnemer van de Mariakapel aan de Tiekerveenweg in Overdinkel.

Routebeschrijving

Rondwandeling Losser - Overdinkel (17 km, bushalte na 8,5 km)

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus

Loop het tegelpad tegenover het bushokje richting Overdinkel in. Ga aan het eind RA (Kerkstraat) en loop RD naar de protestantse kerk.

In 1626 kwam de oude St. Martinuskerk in handen van de gereformeerden. In 1810 werd de kerk op gezag van koning Lodewijk Napoleon aan de rooms-katholieke gemeenschap teruggegeven en werd de nieuwe hervormde kerk gebouwd.

1. Ga voor de kerk LA, aan het eind van het plein RA langs restaurant De Oude Apotheek in het Teylershuis uit 1672, daarna het 1e straatje LA, Torenstraat, naar het Martinusplein met de Oude Toren.

De toren uit de 13e of 14e eeuw hoorde bij de kerk die in 1904 is gesloopt. Aan de oostgevel van de toren zijn zowel de profielen van de oorspronkelijke kerk als die van na de uitbreiding in 1887 nog te zien. De contouren van de afgebroken kerk zijn aangebracht in het plaveisel van het plein.

Ga RA over het plein en houd aan het eind rechts aan, Bernard Leurinkstraat. Ga op de driesprong RA en meteen LA, een halfverharde weg, Bleekweg. Aan je linkerhand bevindt zich de Bleek uit 1774, een van de weinige overgebleven bleekweiden in Nederland.

2. Ga aan het eind van het smalle pad LA over de asfaltweg, op de kruising RA, Hasselpad. Volg dat tot het eind, ga daar LA over de asfaltweg. Loop na de brug over de Dinkel in de bocht naar rechts RD.

3. Loop ter hoogte van de boerderij min of meer RD over het smalle bospad. Na een ruime bocht naar rechts een onduidelijk pad schuin naar links negeren. Ga op de kruising (vlak voor je een metalen hek) LA, na ca. 20 m RA, evenwijdig aan de Dinkel. Je kunt kiezen voor het pad bovenlangs, of het smalle pad onderlangs. Blijf bij het witte hek vlak voor de weg het pad volgen met een bocht naar links. Smalle paadjes schuin de heuvel op negeren, ga daarna op de Y-splitsing schuin RA.
4. Steek de halfverharde weg over en loop RD door de voetgangerssluis. Houd daarna op de Y-splitsing rechts aan. Houd ter hoogte van de uitkijktoren links aan (een smal en flauw stijgend pad naar rechts negeren). Loop RD over de heuvel tot de zandverstuiving Zandbergen. Ga daar RA en RD naar de asfaltweg *met aan de overkant een uitkijkpunt over zandwinplas De Oelemars*. Ga daar LA, aan het eind RD langs grenspaal 4 en een ijzeren hek. Ga het 1e pad LA, langs een oude kapel, waar in 2011 opnieuw een Mariabeeld in is geplaatst.
5. Ga aan het eind van het pad RA over het brede pad, bij de kruising LA over het smalle pad. Ga aan het eind RA langs de klinkerweg naar Klooster Bardel.

Dit is in 1922 gesticht door Franciscanen die in Brazilië missiewerk verrichtten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn zij verdreven, maar daarna hebben zij hun gebouw teruggekregen. Het voormalige opleidingsinstituut voor paters en broeders is tegenwoordig een internationaal gymnasium. De kapel, toegankelijk vanuit de hal bij de hoofdingang, is tussen 1922 en 1930 gebouwd. Zie ook de informatiepanelen.

6. Ga na het klooster de 1e asfaltweg RA (verbodsbord voor auto's). Waar deze naar rechts buigt loop je RD, een karrenspoor. Blijf dit volgen. Ga aan het eind RA, een karrenspoor door een bosstrook. Dit gaat over in een smal pad. Loop RD door de metalen voetgangerssluis (de grens).
7. Ga op de kruising LA, een zandweg met fietspad, bij de asfaltweg LA, Drielandweg. Ga bij de kruising RA, Hajanweg, aan het eind RA, Ruhengerweg.

Op de hoek met de Wepeloweg staat een Mariakapel uit 1946, gebouwd uit dankbaarheid voor de terugkeer uit WOII van twee zoons van de familie Bulters uit Losser.

Ga hier LA. In Overdinkel staat bij het 1e kruispunt aan de rechterkant een landkruis.

Dit is opgericht door mevrouw T. Huttenhuis uit Overdinkel, uit dankbaarheid voor de behouden terugkeer van haar zoon uit de oorlog. Bovendien hoopte zij dat daardoor haar zieke dochter zou genezen, wat daarna inderdaad gebeurde.

Blijf RD lopen tot de voorrangsweg. *Links aan deze Hoofdstraat bevindt zich Cafeteria de Snackbar Overdinkel*. Steek over bij het zebrapad en ga RA naar de kerk uit 1910, gewijd aan de Italiaanse St. Gerardus Majella (1726-1755, in 1904 heilig verklaard). Deze is overdag open. In de kerk bevindt zich een Mariakapel. Op het kerkhof rechts van de kerk bevindt zich een Christuskapel uit 1909. Loop buitenom langs het kerkhof naar de ingang van het Gerardus Majellapark met een informatiepaneel.

Het kerkenbos is vanaf 1907 aangelegd. Sinds 1912 vindt de Gerardus Majellaprocesie plaats, op 16 oktober of de zondag erna. Langs het Processiepad staan de Gerarduskapel en Mariakapel uit 1912. De Gerarduskoepel aan een open plek in het bos, met een Calvariegroep boven het altaar, werd na de oorlog gebouwd. In 2003 is het park opgeknapt en is het brevierpad in de vorm van een ichtus (vis) teruggevonden. Op het kruispunt daarvan staat de Benedictuskapel.

Ga bij de Gerarduskapel LA, bij kruiswegstation nr. 11 RA over een houten vlonder, daarna RD, rechts langs de Benedictuskapel. St. Benedictus (480-547) wordt beschouwd als vader van het RK kloosterleven. Op de Y-splitsing ga je schuin RA naar de heg. Aan de overkant van het grasveld bevindt zich de Gerarduskoepel. Ga RA langs de rand van het grasveld en na het houten hek LA over het brede processiepad.

Loop desgewenst over het 'smalle pad' (het 1e pad rechts). Aan de rechterkant van het processiepad staat een Afrikaans houtsnijwerk. Wat verderop langs het brede pad kun je desgewenst het labyrint met diverse kunstwerken volgen naar het 'zenit', het middelpunt. Het pad is langer dan je denkt!

Vervolg het processiepad langs een aantal kruiswegstations en houd rechts aan langs de Mariakapel.

8. Ga na de uitgang RA, een asfaltweg. Ga buiten de bebouwde kom bij de vijfsprong LA, Goormatenweg.

In de tweede bocht naar rechts staat de Mariakapel Tiekerveen-Geurmei uit 2009. Nadat het oude Mariabeeld tijdens de Paasdagen van 2014 was gestolen is er een beter beveiligd beeld geplaatst.

9. Vervolg de Tiekerveenweg, loop inde bocht naar rechts RD en ga meteen RA langs de visvijver. Loop aan het eind van het pad RD over de asfaltweg. Volg deze met een bocht naar rechts en loop op de kruising RD (Rotermansweg). De zandweg gaat over in een asfaltweg. Ga aan het eind schuin LA (Goormatenweg).

Na de brug over de Dinkel bevindt zich een picknickplaats met Dinkelsteen X van Bernward Erlenkötter, behorend tot het kunstproject langs de Dinkel in het kader van LAGA 2003.

10. Ga bij het 'Nest Dinkelkoeien' mee met de bocht naar rechts en vlak voor de voorrangsweg RA over het fietspad. Steek even later de weg over (kijk uit!) en loop RD, Zoekerweg. Ga de 1e weg schuin RA, Wensinkweg, aan het eind daarvan RA, Bode-Erfweg.
11. Ga aan het eind LA, Leusinkweg, aan het eind daarvan RA, Deppenbroekweg. Steek aan het eind daarvan de drukke (!) Broekhoekweg over en ga LA over het fietspad. Blijf het fietspad volgen. Na het oversteken van de Nitertweg en Het Egbertink staat links aan de weg een Mariakapel uit de jaren '30.

De letters SM in het linker rozet van het smeedijzeren hek staan voor Sancta Maria. In het rechter rozet staan de symbolen voor geloof, hoop en liefde. Het oorspronkelijke icoon is in 1989 vervangen door het Mariabeeld, afkomstig uit de Maria Geboortekerk.

Ga hier RA over het fietspad, Oude Muchteweg, loop op de kruising RD. Ga aan het eind LA, op het kruispunt RA.

- Houd op de driesprong links aan (Vlasakker), ga aan het eind RA. Ga de 1e straat LA, Lentfertstraat, aan het eind daarvan RA, Dr. Frederiksstraat. Ga bij de voorrangsweg LA. Loop na de bushalte LA door het Pastoriepark, aan het eind daarvan bij de fontein RA. Ga bij het tegelpad RA en loop om het kerkhof heen. Tegen de muur van de kerk staan een paar oude grafstenen en achterop het kerkhof een Calvariekruis. Ga bij de uitgang van het kerkhof RA naar de ingang van de kerk.

Aan de rechterkant bevindt zich een Mariakapel. Deze is dagelijks overdag geopend. Van daaruit is de kerk te overzien. De Maria Geboortekerk uit 1902, ontworpen door Alfred Tepe, kwam in de plaats van de oude Sint Martinuskerk. In 2014 is de kerk gerestaureerd. Zie ook de informatie in de hal van de kerk.

Ga RA over het parkeerterrein. Aan je rechterhand staat een kruisbeeld met een levensgroot houten corpus.

Het kruis was afkomstig van het St. Catharinaklooster uit 1665, net over de grens bij Glane, dat in 1811 werd opgeheven. In 1989 is het na een opknapbeurt hier geplaatst.

Bij de kerk bevindt zich de bushalte.

Praktische informatie

Oud Losser, Dinkel, bos en veld, Kerkenbos Overdinkel. 30 % onverhard

Eten en drinken

Snackbar De Tuffel, Kerkstraat 12, Losser, 053 538 7637, facebook.com/people/Snackbar-de-Tuffel/100064711865021

Restaurant De Oude Apotheek, Teylersstraat 4, 053 536 2490, oude-apotheek.nl

Grand Café Smit, Brinkstraat 36, Losser, 053 536 1205, grandcafesmit.nl

Cafetaria de Snackbar Overdinkel, Hoofdstraat 67, Overdinkel, 053 785 8557, de-snackbar.nl

Erve Naatsboer, zie bij 'Overnachten'. Koffie of thee op afspraak

Cafetaria Cowyn, Gronausestraat 5, Losser, 053 573 8798, facebook.com/CafetariaCowyn

Chinees restaurant De Iris, Gronausestraat 1, Losser, 053 538 8957, restaurant-iris.nl

Overnachten

Erve Iemhorst, Ravenhorsterweg 3A, Losser, 06 1219 8987, erve-iemhorst.com

B&B Erve Naatsboer, Goormatenweg 45, Overdinkel, 06 51182262,

facebook.com/Naatsboer

B&B huisjeaandedinkel, Goormatenweg 17, Overdinkel, 06 8359 5250,

huisjeaandedinkel.nl

Openbaar vervoer

Bus 61 Enschede - Overdinkel en 64 Almelo - Oldenzaal - Overdinkel, haltes R.K. Kerk Losser en R.K. Kerk Overdinkel

Regiotaxi Twente: 0900-1814, www.regiotaxitwente.nl. Minstens een uur van tevoren reserveren!

Parkeren

Parkeerterrein bij de R.K. kerk

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/twentse-kruistocht-losser/15659/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegekruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50